

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 15. martā
(OR. en)

6690/1/24
REV 1

POLGEN 41
ECOFIN 205
EMPL 63
SOC 114
COMPET 183
MI 184
ENV 187
IND 89

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	2024. gada Eiropas pusgads – kopsavilkuma ziņojums

Pielikumā ir pievienots prezidentvalsts sagatavots kopsavilkuma ziņojums par Padomes pieņemtajiem secinājumiem par 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, brīdināšanas mehānisma ziņojumu, vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikumu un ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Dokumentā ir aplūkotas arī saistītas diskusijas, kas cikla pirmajā posmā dažādos Padomes sastāvos notika attiecībā uz 2024. gada Eiropas pusgadu.

Vispārīga informācija

Komisija 2023. gada 21. novembrī pieņēma 2024. gada Eiropas pusgada "rudens paketi", kurā ir iekļauts:

- 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums ¹, kurā izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes nākamajiem 12 līdz 18 mēnešiem saskaņā ar konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām;
- 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojums ², ar kuru tika uzsākta makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras ikgadējā kārta un kura īstenošana ir integrēta Eiropas pusgadā;
- vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikums ³, kurā ir novērtēta ES darba tirgus noturība un ir uzsvērtas jomas, kurās ir panākts progress, ka arī jomas, kurās jāveic uzlabojumi;
- ieteikums Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku ⁴ (eurozonai adresēts ieteikums), kurā ieteikts, ka 2024.–2025. gada periodā eurozonas dalībvalstīm individuāli un kolektīvi būtu jāīsteno Eurogrupas ietvaros.

¹ Dok. 15627/23.

² Dok. 15628/23.

³ Dok. 15438/23 + ADD1.

⁴ Dok. 15630/23.

Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā (GIIP) ir izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes 12–18 mēnešu laikposmam pēc tā izdošanas. Dokumentā ir sniegtas pamatnostādnes, kā stiprināt ES konkurētspēju, īstenojot zaļo un digitālo pārkārtošanos. Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izklāstītās ekonomikas perspektīvas pamatā bija Komisijas 2023. gada novembra rudens ekonomikas prognoze ⁵, kas liecināja, ka Eiropas ekonomika aug lēnāk, jo reālajam IKP 2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos bija maz izaugsmes pazīmju (gan ES, gan eurozonā IKP pieaugums 2023. gadā bija 0,6 %).

Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā bija minētas svarīgas strukturālas problēmas, piemēram, zems produktivitātes pieaugums, novecošana un sociālā iekļaušana, kas jārisina, lai turpinātu virzību uz ilgtspējīgu konkurētspēju. Arī kardināli ģeopolitiskie notikumi ir parādījuši, ka ES ir jāsaglabā konkurētspēja pasaules tirgū, vienlaikus nodrošinot, ka neviens netiek atstāts novārtā. Ekonomikas politikas koordinācija, izmantojot Eiropas pusgadu, palīdz dalībvalstīm risināt šīs problēmas, sniedzot skaidras un labi koordinētas politikas norādes nākamajam gadam.

Gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijā galvenā uzmanība tika pievērsta arī Atveseļošanas un noturības mehānisma pastāvīgai integrācijai Eiropas pusgadā, lai investīcijas novirzītu uz jomām, kurās ir vajadzīgas reformas.

⁵ [Eiropas ekonomikas prognoze, 2023. gada rudens](#)

ECOFIN Padome 2024. gada 16. janvārī apstiprināja **secinājumus par 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu** ⁶. Ministri atzīmēja, ka pēdējos mēnešos ir palielinājusies nenoteiktība un ekonomikas lejupslīdes prognozes riski – galvenokārt ģeopolitiskās spriedzes un tās ietekmes uz enerģijas tirgu svārstīgumu dēļ, tomēr 2024. gadā būtu jāgaida pakāpeniska izaugsmes atveseļošanās, ko veicina joprojām spēcīgs darba tirgus un pastāvīgais dezinflācijas process.

Padome kopumā piekrita gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijā izklāstītajām problēmām un ekonomikas prioritātēm. Tā uzsvēra, cik svarīgi ir ātri un koordinēti politikas pasākumi, lai stiprinātu ES ekonomikas konkurētspēju un noturību, uzvaru liekot uz nākotnes problēmu risināšanu, jo īpaši saistībā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos un sabiedrības novecošanu.

Ministri atzīmēja, ka 2024. gadā Eiropas pusgads joprojām būs saistīts ar atveseļošanas un noturības plānu īstenošanu un nodrošinās reformu un investīciju papildināmību ar citiem ES finansēšanas instrumentiem. Eiropas pusgadā galvenā uzmanība būtu jāpievērš ekonomikas, fiskālajai un nodarbinātības politikai, tostarp reformu un investīciju problēmām, kas netiek risinātas atveseļošanas un noturības plānos, un jāizvairās no pārklāšanās dažādās uzraudzības darba plūsmās.

⁶ Dok. 5476/24.

Turklāt Padome 2024. gada 16. janvāra secinājumos par **2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu** ⁷ piekrita dokumenta par makroekonomikas nelīdzsvarotības attīstību un jauniem riskiem novērtējumam. Ministri aicināja efektīvi īstenot un labāk integrēt makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru ekonomikas pārvaldības sistēmā un norādīja, ka ir jāuzrauga esošā nelīdzsvarotība un iespējamā jauna nelīdzsvarotība, kā arī jābūt savlaicīgai politikas reakcijai, tostarp īstenojot attiecīgās reformas, kas ieteiktas konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos saistībā ar Eiropas pusgadu un kas iekļautas atveseļošanas un noturības plānos.

Padomes 2024. gada **ieteikuma projektā par eurozonas ekonomikas politiku** ⁸ dalībvalstīm tika ieteikts kārtējā gadā pēc iespējas drīz izbeigt ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un saistītos ietaupījumus izmantot deficīta samazināšanai. Eurozonas tautsaimniecībām būtu jānodrošina atveseļošanas un noturības plānu pastāvīga, ātra un efektīva īstenošana, vienlaikus pilnvērtīgi izmantojot kohēzijas politikas programmas, un jāgarantē, ka to vidusposma novērtējumā tiek ņemtas vērā Eiropas pusgada ietvaros apzinātās jaunās problēmas un ieteikumi un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanas progress, nemazinot to vispārējo vērienīgumu.

⁷ Dok. 5477/24.

⁸ Dok. 5025/24.

Attiecībā uz **ieteikuma par eurozonas ekonomikas politiku** projekta nodarbinātības un sociālajiem aspektiem ⁹ dalībvalstis tika mudinātas atbalstīt tādu darba algas pielāgojumu, kas mazinātu pirkspējas krišanos, īpaši zema atalgojuma saņēmējiem, pienācīgi ņemot vērā inflācijas un konkurētspējas dinamikas riskus, kā arī nepieļaujot paliekošas atšķirības eurozonas ietvaros. Tām būtu jāīsteno aktīva darba tirgus politika, lai novērstu darbaspēka un prasmju deficītu un palielinātu ražīgumu un izaugsmi, vienlaikus nodrošinot un stiprinot sociālās aizsardzības un iekļaušanas sistēmu adekvātumu un ilgtspēju.

Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku būtu jāpieņem pēc tam, kad Eiropadome to būs apstiprinājusi 2024. gada 21. un 22. marta sanāksmē.

EPSCO Padome 2024. gada 11. martā pieņēma **2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu** ¹⁰ (VNZ). Dokumentā ir izklāstīta nodarbinātības situācija Eiropas Savienībā un nodarbinātības pamatnostādņu īstenošana. Ziņojumā ir arī identificētas saistītās galvenās prioritārās jomas politikas rīcībai. 2024. gada VNZ atkārtoti ir uzsvērts, ka galvenā uzmanība tiek pievērsta Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai. Ar to tiek uzraudzīts progress, kas panākts, lai sasniegtu ES 2030. gada pamatmērķrādītājus attiecībā uz nodarbinātību, prasmēm un nabadzības mazināšanu, kurus atzinīgi novērtēja ES līderi Portu ¹¹ un 2021. gada jūnija ¹² Eiropadome.

⁹ Dok. 5146/24.

¹⁰ Dok. 6073/24.

¹¹ [Portu deklarācija](#)

¹² [Eiropadomes secinājumi, 2021. gada 24. un 25. jūnijs](#)

Tajā pašā sanāksmē Padome apstiprināja **secinājumus par 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu un vienoto nodarbinātības ziņojumu** ¹³. Minētajā dokumentā Padome aicināja dalībvalstis savās valsts reformu programmās atspoguļot gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījuma prioritātes un vienotā nodarbinātības ziņojuma konstatējumus un pastiprināt Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu, lai sasniegtu ES 2030. gada pamatmērķus un valstu mērķus. Tā arī aicināja dalībvalstis turpināt modernizēt sociālās aizsardzības un iekļaušanas sistēmas un risināt nabadzības un sociālās atstumtības problēmu, jo īpaši bērnu vidū, arī ņemot vērā digitālo un zaļo pārkārtošanos, demogrāfiskās tendences, augstās inflācijas ietekmi uz pirkspēju, jo īpaši uz neaizsargātām mājsaimniecībām, un pieaugošo enerģētiskās nabadzības līmeni.

Viedokļu apmaiņa un politikas debates

EPSCO padome 2023. gada 27. novembrī rīkoja politikas debates par zaļajām koplīguma sarunām saistībā ar Eiropas pusgadu. Dažas dalībvalstis atzīmēja, ka zaļās koplīguma sarunas dažās ES valstīs ir sākuma posmā, bet atzina arī to, ka šis temats varētu kļūt aktuālāks. Tika atzinīgi novērtēta pieredzes un paraugprakses apmaiņa starp dalībvalstīm attiecībā uz zaļajām sarunām. Sociālais taisnīgums un darba ņēmēju aizsardzība, kā arī apmācība, pilnveide un pārkvalifikācija ir nepieciešamas, lai zaļās pārkārtošanās ietvaros pielāgotos jaunajiem darbvietu veidiem, kā to minējušas dažas dalībvalstis. Sociālā dialoga satvarā zaļās pārkārtošanās seku novēršanā būtu jāiesaista sociālie partneri.

¹³ Dok. 6791/1/24 + COR 1

Pēc tam, kad Komisija bija iesniegusi rudens paketi, **ECOFIN** padome 2023. gada 8. decembrī rīkoja viedokļu apmaiņu par Eiropas pusgadu. Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā ir izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes; brīdināšanas mehānisma ziņojums, ar ko tiek aizsākta makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras ikgadējā kārtā; eurozonai adresētais ieteikums, kurā sniegti ieteikumi eurozonas dalībvalstīm par politiku, kas ietekmē visas eurozonas darbību.

EPSCO padome 2024. gada 11. martā rīkoja politikas debates par Eiropas sociālo tiesību pīlāra (ESTP) īstenošanu saistībā ar Eiropas pusgadu un turpmāko sociālo programmu, nolūkā noteikt politikas prioritātes nākamajam likumdošanas ciklam. Daudzas dalībvalstis atzina ESTP par vienu no galvenajiem ES sasniegumiem un puda uzskatu, ka tam arī turpmāk vajadzētu būt sociālās politikas kompasam nākamajam politikas ciklam. Kā izaicinājumus dalībvalstis minēja pielāgošanos divējādās pārkārtošanās procesam un ar to saistītu prasmju trūkumu, demogrāfiskās tendences/sabiedrības novecošanu, nepieciešamību nodrošināt labu darba un privātās dzīves līdzsvaru.

Procesā “Eiropas pusgada zaļināšana”, kas parasti notiek **Vides** padomes sastāvā, ir pakāpeniski izskatīti veidi, kā Eiropas pusgadā ieviest vides ilgtspējas aspektus, palīdzot rast sinerģijas ar Eiropas zaļo kursu un 8. vides rīcības programmas prioritārajiem mērķiem. Dalībvalstis 2024. gada 11. martā, izmantojot neformālu rakstisku apspriešanos par Eiropas pusgada vides aspektiem, uzsvēra, ka ir vajadzīgi transversāli ekonomikas veicinātājfaktori, kas palīdz īstenot pāreju uz ilgtspējīgām patēriņa un ražošanas sistēmām, risināt biodaudzveidības zuduma problēmu un veicināt inovāciju zaļo tehnoloģiju jomā.

Atzīstot Eiropas pusgada parlamentāro dimensiju, prezidentvalsts kopā ar Eiropas Parlamentu rīkoja 2024. gada Eiropas pusgada parlamentāro nedēļu ¹⁴

(2024. gada 12.–13. februāris) saistībā ar ES ekonomikas pārvaldību no parlamentārā viedokļa un piedalījās Eiropas Parlamenta kopīgajās debatēs par Eiropas pusgadu (2024. gada 13. marts).

¹⁴ [Eiropas parlamentārā nedēļa | Eiropas Parlaments \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/1234567890/shape/rectangle/img.svg)